

Referat fra møte mellom Indre Helgeland Regionråd og fylkesrådet i Nordland 11.03.2022

Til stede: Geir Waage, Hanne Davidsen, Paul Asphaug, Harald Lie, Håkon Lund, Svein Øien Eggesvik, Elin Dalseng Eide, Linda Helén Haukland, Christian Torset, Monika Sande, Andreas Flåm

Fra adm.: Kjell-Idar Juvik, Merethe Schelm, Odd-Inge Bardal, Geir Hareide Hansen, Øystein Nygård, Hanne Mari Myrvik, Greta Johansen.

1. Fylkesråd for økonomi Svein Øien Eggesvik ønsket velkommen.
2. Det vil bli tatt en gjennomgang av handlingsprogrammene til avtalen. Mye har skjedd siden avtalen ble inngått, og det var enighet om at det er behov for å revidere tiltakene – se hva som er gjennomført og om se på noen nye og tydeligere områder. Utviklingen på Helgeland tilsier at også kunnskapsgrunnlaget bør oppgraderes. Gjennomgang/revidering skjer i samarbeid med sekretariatet før og det jobbes videre med forankring av avtalene i primærkommunene. Rapportering og skisse til revidert handlingsprogram sendes ut i god tid før neste møte.
3. IHR presenterte noen viktige utviklingstrekk og temaer som er viktige for regionen. I presentasjonen og i oppfølging av handlingsplanen ble følgende tatt opp og drøftet:
 - Utbedring dypvannskai Mo; Kystverket har fått oppdragsbrevet, oppstart i 2023 og ferdigstillelse 2025. Når det gjelder selve kaien, kan det hende at det kommer en henvendelse til Nfk.
 - Ny flyplass – behov for 2400 meter rullebane.
 - Ladestasjoner: ikke bare for el-bil det er behov for økt infrastruktur, men også båt/ferge/buss.
 - Nye tiltak som bør vurderes i handlingsplanen er bolig, digitalisering, strømkapasitet og rammebetingelser.
 - Det er ønskelig om samarbeid knyttet til havvind. Dette er et stort og viktig område for Nesna, hvor det jobbes med å få produksjon og sammensetting av elementer til flytende havvind. Selv om utdanningstilbud på Nesna er vedtatt, er det behov for tid og ressurser til å få i land noen av de øvrige prosjektene det jobbes med.
 - Landbasert oppdrett ligger det godt til rette for i et område som er regulert til industri. Prosjektet omfatter både Lurøy, Nesna og Rana og er en stor investering. Grunnlagsarbeidet er startet opp.
 - Det jobbes intenst med å få samme rammebetingelser for industrien som Sverige, Finland og andre europeiske land har. Kjempeviktig å jobbe sammen om statlige rammebetingelser.
 - Det er behov for mer strømkapasitet i nord enn det som er tilgjengelig, dvs. det er ikke rom for økt overføring sørover. I tillegg til andre tiltak, må vi også ha vindmøller til lands og til havs. Behov for å utvikle en felles strategi på hvordan vi jobber med dette.
 - Havbruk til havs. Det var i utgangspunktet ikke foreslått noen områder utenfor Nordland. Etter at utbyggere har vist interesse, er det jobbet med å få åpnet områder her. Dette har resultert i at det er foreslått 2 nye områder i Nordland, hvorav ett er utenfor Lurøy. Nfk har bedt om KU på begge feltene.
 - Rammebetingelser Arbor. Det er behov for like konkurransevilkår som i Sverige, herunder ønskelig å få gjeninnført transportstøtte i Nordland. I tillegg er skogvernet en utfordring. Arbor trenger mer areal for å tilrettelegge for produksjon (innsigelse fra Statsforvalteren). Det er mulighet for tømmerproduksjon/sagbruk og varme fra fabrikken kan benyttes til

tørking av trevirke. Det tas møter med relevante aktører og samarbeides videre om rammebetingelsene for Arbor.

- Det er utfordringer med regulariteten på Helgelandspendelen. Når det gjelder kaiområdet kan det bli utfordringer med håndtering av gods, med fergeanløpet på den ene siden og hurtigbåt på den andre siden. Flytting tilbake til Onøy gjelder fra 1.april. Når det gjelder anskaffelse av mer bærekraftige hurtigbåter er transport av tungt gods utfordrende.
 - Nesna jobber med et stort stedsutviklingsprosjekt for sentrum, og vil starte med havneområdet hvor Nfk også er eier. Boligbygging vil være et annet tema.
 - Det er ønskelig med god dialog i forbindelse med arbeidet med gods- og trafikkstrategier. ACE-Green følges opp. Det arbeides administrativt om et prosjekt i Nfk knyttet til fremtidens godsbehov.
 - FOT-ruter. Må samarbeides om det lange anbudet/i forbindelse med den store høringen som kommer.
 - Pendlertog. Jernbaneforumet jobber med dette. På neste møte vil SJ være til stede.
 - KVU Rana vil bli fulgt opp politisk.
 - Utdanning. Det er ønskelig med sær møter kommune for kommune når det gjelder arbeidet med overgang fra grunnskole til vgs. Det har vært stabilt søkertall til Polarsirkelen vgs. i denne søknadsrunden. Nordland fagskole prioriteres fremover i forhold til det grønne skiftet – ikke bare industri, men også andre næringer som havbruk og landbruk. Det har vært sær møter om etablering av IB. Fylkesråd for utdanning og kompetanse ønsker å komme til Hattfjelldal snart. Det samiske skal løftes. Vil også ha mer samarbeid omkring hybelboere, pr. nå skal det gjennomføres en undersøkelse for å utvikle mer målrettede tiltak.
 - Omstilling Nesna. Kommunen har behov for bistand for å få ut statlige omstillingsmidler. Det tar tid å bygge ny campus, og i overgangsfasen må det jobbes med flere ting. Må også se på fagskoletilbud. Fagskolen i Viken oppretter nytt tilbud innen psykisk helsevern. Kommunalkomiteen kommer innom Nesna på deres besøk i Nordland.
4. Fylkesråd for plan og næring orienterte om FT-sak 154/2021 Program for samfunnsutvikling i det grønne skiftet. Det er behov for å tenke nytt og innovativt i distriktspolitikken, og programmet vil omfatte mange sentrale områder for å få til befolkningsvekst og utvikling i fylket. Jobben med digitalisering er startet, det jobbes tett med departementet og det er planlagt et møte med Nkom. Rekruttering, boligpolitikk og plankapasitet er sentrale tema som det blir viktige å samarbeide om fremover. Det vil bli sentralt å jobbe sammen med regionrådene og kommunene, samt forankre utviklingsstrategiene mot KDD. Fylkesråd for kultur og miljø påpekte at bolyst/blilyst også avhenger av at den kulturelle grunnplanken er på plass og at det jobbes godt med folkehelse.
5. Evt.
- Helgelandskonferanse på Mo 5-6. mai. Nfk vil bli kontaktet vedr. innlegg.
 - Arctic Race vil for en stor del gå på Helgeland. Det arrangeres en næringskonferanse i tilknytning til denne. Nfk vil bli kontaktet om innlegg.
 - Bustneslia. IHR er åpen for løsning uten lang tunell. Det ble orientert om forslag til ny trasé på østsiden av lia, som er mulig å gjøre innenfor en sum på 300 mill.kr. Nfk, kommunene og næringsliv vil bli invitert til et møte for å presentere løsningen.
 - Det forventes ny drift i Bleikvasslia. Dette vil medføre behov for oppgradering av vei.